Rättsfallssamlingen

DOMSTOLENS DOM (femte avdelningen)

den 25 januari 2017 [1]

”Begäran om förhandsavgörande — Direktiv 2004/48/EG — Artikel 13 — Immateriell och industriell äganderätt — Intrång — Beräkning av skadestånd — Lagstiftning i en medlemsstat — Skadestånd motsvarande två gånger det belopp som skulle ha betalats i ersättning”

I mål C-367/15,

angående en begäran om förhandsavgörande enligt artikel 267 FEUF, framställd av Sąd Najwyższy (Högsta domstolen, Polen) genom beslut av den 15 maj 2015, som inkom till domstolen den 14 juli 2015, i målet

Stowarzyszenie ”Oławska Telewizja Kablowa”

mot

Stowarzyszenie Filmowców Polskich,

meddelar

DOMSTOLEN (femte avdelningen)

sammansatt av avdelningsordföranden J.L. da Cruz Vilaça samt domarna M. Berger (referent), A. Borg Barthet, E. Levits och F. Biltgen,

generaladvokat: E. Sharpston,

justitiesekreterare: handläggaren K. Malacek,

efter det skriftliga förfarandet och förhandlingen den 14 juli 2016,

med beaktande av de yttranden som avgetts av:

— Stowarzyszenie ”Oławska Telewizja Kablowa”, genom. R. Comi och A. Comi, radcowie prawni,

— Stowarzyszenie Filmowców Polskich, genom W. Kulis och E. Traple, adwokaci,

— Polens regering, genom B. Majczyna, M. Drwięcki och M. Nowak, samtliga i egenskap av ombud,

— Greklands regering, genom A. Magrippi och E. Tsaousi, båda i egenskap av ombud,

— Österrikes regering, genom C. Pesendorfer och G. Eberhard, båda i egenskap av ombud,

1 — * Rättegångsspråk: polska.

— Europeiska kommissionen, genom J. Hottiaux och F. Wilman, båda i egenskap av ombud,

och efter att den 24 november 2016 ha hört generaladvokatens förslag till avgörande,

följande

Dom

1 Begäran om förhandsavgörande avser tolkningen av artikel 13 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/48/EG av den 29 april 2004 om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter (EUT L 157, 2004, s. 45, och rättelse i EUT L 195, 2004, s. 16).

2 Begäran har framställts i ett mål mellan Stowarzyszenie ”Oławska Telewizja Kablowa”, Oława (Polen) (nedan kallat OTK) och Stowarzyszenie Filmowców Polskich, Warszawa (Polen) (nedan kallad SFP), angående en talan om upphovsrättsligt intrång.

Tillämpliga bestämmelser

Internationell rätt

3 I artikel 1.1 i avtalet om handelsrelaterade aspekter av immaterialrätter (TRIPS) av den 15 april 1994 (EGT L 336, 1994, s. 214) (nedan kallat TRIPS-avtalet), vilket utgör bilaga 1 C till avtalet om upprättande av Världshandelsorganisationen (WTO) (EGT L 336, 1994, s. 3), föreskrivs följande:

”Medlemmarna skall genomföra bestämmelserna i detta avtal. Medlemmarna kan, men är inte skyldiga att i sina rättsordningar införa ett mer vidsträckt skydd än vad som föreskrivs i detta avtal, förutsatt att detta skydd inte motverkar bestämmelserna i avtalet. …”

4 Artikel 19 i Bernkonventionen för skydd av litterära och konstnärliga verk (reviderad i Paris den 24 juli 1971), i dess lydelse enligt ändringen av den 28 september 1979 (nedan kallad Bernkonventionen), har följande lydelse:

”Bestämmelserna i denna konvention utgör icke hinder mot att påkalla tillämpning av sådana mer vittgående bestämmelser som kan vara föreskrivna i visst unionslands lagstiftning.”

5 I artikel 2.2 i den internationella konventionen om skydd för utövande konstnärer, framställare av fonogram samt radioföretag, upprättad i Rom den 26 oktober 1961 (nedan kallad Romkonventionen), föreskrivs följande:

”Vid tillämpning av nationell behandling skola iakttagas det skydd som särskilt tillförsäkras och de begränsningar som särskilt föreskrivas i denna konvention.”

Unionsrätt

6 Skälen 3, 5–7, 10 och 26 i direktiv 2004/48 har följande lydelse:

”(3) Om det saknas effektiva medel för att skydda immateriella rättigheter minskar intresset för innovation och nyskapande och investeringsviljan dämpas. Det är därför nödvändigt att se till att den materiella delen av immaterialrätten … tillämpas effektivt i [unionen]. De medel som finns för att säkerställa skyddet för immateriella rättigheter är därför av avgörande betydelse för en framgångsrik inre marknad.

…

(5) TRIPs-avtalet innehåller bland annat bestämmelser om medel för att säkerställa skyddet för immateriella rättigheter, vilka utgör gemensamma normer med internationell tillämpning och vilka har genomförts i alla medlemsstater. Detta direktiv bör inte påverka medlemsstaternas internationella åtaganden, däribland TRIPs-avtalet.

(6) Därutöver finns det internationella konventioner som alla medlemsstater är bundna av och som också innehåller bestämmelser om medel för att säkerställa skyddet för immateriella rättigheter. Till dessa hör Pariskonventionen för industriellt rättsskydd, Bernkonventionen för skydd av litterära och konstnärliga verk och Internationella konventionen om skydd för utövande konstnärer, framställare av fonogram samt radioföretag (Romkonventionen).

(7) Av kommissionens undersökning i denna fråga framgår att det fortfarande, trots TRIPs-avtalet, är stora skillnader på hur medlemsstaterna säkerställer skyddet för immateriella rättigheter. Exempelvis möjligheterna att använda interimistiska åtgärder för att säkra bevis, metoderna för att beräkna skadestånd och möjligheterna att meddela förelägganden skiljer sig kraftigt åt mellan medlemsstaterna. I vissa medlemsstater finns inga åtgärder, förfaranden eller sanktioner om rätt till information och återkallande, på intrångsgörarens bekostnad, av intrångsgörande varor som har släppts ut på marknaden.

…

(10) Syftet med detta direktiv är att tillnärma lagstiftningarna för att uppnå en hög, likvärdig och enhetlig skyddsnivå för immateriella rättigheter på den inre marknaden.

…

(26) För att rättighetshavaren skall erhålla ersättning för den faktiska skada som har orsakats av ett intrång som har begåtts trots att intrångsgöraren visste eller rimligen borde ha vetat att det utgjorde ett intrång, bör skadeståndet fastställas med beaktande av alla relevanta aspekter, såsom rättighetshavarens inkomstförlust, den otillbörliga vinst som intrångsgöraren har gjort och, i förekommande fall, ideell skada som rättighetshavaren har lidit. Om det exempelvis är svårt att fastställa omfattningen av den faktiska skadan, bör skadeståndet i stället kunna fastställas på grundval av faktorer som t.ex. de royalties eller avgifter som skulle ha utgått om intrångsgöraren hade begärt tillstånd att utnyttja rättigheten. Syftet är inte att införa ett straffliknande skadestånd, utan att införa en möjlighet till ersättning baserad på en objektiv beräkningsgrund som samtidigt beaktar rättighetshavarens kostnader, t.ex. kostnader för identifiering och utredning.”

7 Artikel 2 i direktiv 2004/48, vilken har rubriken ”Tillämpningsområde”, har följande lydelse:

”1. Utan att det påverkar de medel som föreskrivs eller kan komma att föreskrivas i [union]stiftningen eller i nationell lagstiftning, förutsatt att dessa medel är gynnsammare för rättighetshavaren, skall de åtgärder, förfaranden och sanktioner som föreskrivs i detta direktiv vara tillämpliga i enlighet med artikel 3, vid varje intrång i de immateriella rättigheter som följer av [unions]rätten och/eller den berörda medlemsstatens nationella rätt.

…

3. Detta direktiv skall inte påverka

…

b) medlemsstaternas internationella åtaganden, särskilt TRIPs-avtalet inbegripet de åtaganden som rör straffrättsliga förfaranden och påföljder,

…”

8 I artikel 3 i detta direktiv, vilken har rubriken ”Allmän skyldighet”, föreskrivs följande:

”1. Medlemsstaterna skall tillhandahålla de åtgärder, förfaranden och sanktioner som är nödvändiga för att säkerställa skyddet för de immateriella rättigheter som omfattas av detta direktiv. Åtgärderna, förfarandena och sanktionerna skall vara rättvisa och skäliga, inte onödigt komplicerade eller kostsamma och inte medföra oskäliga tidsfrister eller omotiverade dröjsmål.

2. Åtgärderna, förfarandena och sanktionerna skall också vara effektiva, proportionella och avskräckande och skall tillämpas så att hinder för lagenlig handel inte uppkommer och så att missbruk inte sker.”

9 Direktivets artikel 13 har rubriken ”Skadestånd”, och i punkt 1 föreskrivs följande:

”Medlemsstaterna skall se till att de behöriga rättsliga myndigheterna, efter ansökan från den skadelidande parten, förpliktar den som har begått immaterialrättsintrång och som visste eller rimligen borde ha vetat att han eller hon ägnade sig åt intrångsgörande verksamhet, att betala ett skadestånd till rättighetshavaren som är lämpligt i förhållande till den faktiska skada som denne har orsakats till följd av intrånget.

När de rättsliga myndigheterna fastställer skadeståndet

a) skall de beakta alla relevanta omständigheter, såsom de negativa ekonomiska konsekvenserna, däribland utebliven vinst, för den skadelidande parten, den otillbörliga vinst som intrångsgöraren har gjort och, där så är lämpligt, omständigheter av annan än rent ekonomisk betydelse, såsom ideell skada som rättighetshavaren har förorsakats genom intrånget,

eller

b) kan de, som ett alternativ till a) där så är lämpligt, fastställa skadeståndet till ett engångsbelopp på grundval av sådana faktorer som åtminstone det belopp som skulle ha betalats i royalty eller avgift om intrångsgöraren hade begärt tillstånd att nyttja den immateriella rättigheten i fråga.”

Polsk rätt

10 Artikel 79.1 i ustawa o prawie autorskim i prawach pokrewnych (lag om upphovsrätt och närstående rättigheter) av den 4 februari 1994 (konsoliderad lydelse, Dz. U., 2006, nr 90, position 631), i den lydelse som var i kraft då talan i det nationella målet väcktes (nedan kallad UPAPP), hade följande lydelse:

”1. En rättighetshavare vars ekonomiska upphovsrätt har utsatts för intrång har rätt att kräva att intrångsgöraren

…

3. betalar ersättning för den skada som förorsakats:

a) i form av ett allmänt skadestånd, eller

b) i form av ett belopp motsvarande två eller, vid uppsåtligt intrång, tre gånger det skäliga vederlag som skulle ha betalats om rättighetshavaren, efter en begäran, hade beviljat intrångsgöraren tillstånd att nyttja verket.

…”

Målet vid den nationella domstolen och tolkningsfrågan

11 SFP är en organisation för kollektiv förvaltning av upphovsrätt som i Polen är behörig att förvalta och skydda upphovsrätten till audiovisuella verk. OTK sänder program via kabel-tv i staden Oława (Polen).

12 Efter att ett licensavtal som reglerade ersättningen mellan parterna i det nationella målet sagts upp den 30 december 1998, fortsatte OTK att utnyttja upphovsrättsligt skyddade verk och vände sig till Komisja Prawa Autorskiego (upphovsrättsmyndigheten, Polen) med en begäran om fastställelse av den ersättning som ska utgå för nyttjandet av de immaterialrätter som förvaltas av SFP. Genom beslut av den 6 mars 2009 fastställde denna myndighet att ersättningen skulle motsvara 1,6 procent av OTKs månatliga nettointäkter exklusive mervärdesskatt i samband med återutsändande av verk via kabel, med undantag för vissa utgifter. OTK beräknade själv det belopp som skulle betalas med stöd av detta beslut och utbetalade 34 312,69 polska zloty (PLN) (cirka 7 736,11 euro) till SFP på grundval av de intäkter som uppburits under perioden 2006 till 2008.

13 Den 12 januari 2009 väckte SFP talan mot OTK och yrkade med stöd av artikel 79.1.3 b UPAPP att OTK skulle förbjudas återutsända skyddade audiovisuella verk till dess att ett nytt licensavtal ingåtts, samt att OTK skulle förpliktas att till SFP betala 390 337,50 PLN (cirka 88 005,17 euro), jämte dröjsmålsränta.

14 I dom av den 11 augusti 2009 förpliktade Sąd Okręgowy we Wrocławiu (Regional domstol i Wroclaw, Polen) OTK att till SFP betala 160 275,69 PLN (cirka 36 135,62 euro), jämte dröjsmålsränta, samt ogillade talan i övrigt. Denna dom överklagades av båda parter. Efter att överklagandena ogillats i andra instans överklagande båda parter detta avgörande. I dom av den 15 juni 2011 återförvisade Sąd Najwyższy (Högsta domstolen, Polen) emellertid målet till Sąd Apelacyjny we Wrocławiu (domstol i andra instans i Wrocław, Polen) för förnyad prövning. Den 19 december 2011 meddelade denna domstol en ny dom. Även den andra domen upphävdes av Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) efter överklagande och målet återförvisades på nytt till Sąd Apelacyjny we Wrocławiu (domstol i andra instans) för förnyad prövning. Den dom som därefter meddelades i andra instans överklagades av OTK.

15 I samband med att Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) prövade målet för tredje gången, fann denna domstol att det var oklart huruvida artikel 79.1.3 b UPAPP var förenlig med artikel 13 i direktiv 2004/48. I denna bestämmelse i UPAPP föreskrivs nämligen en möjlighet, på begäran av den rättighetshavare vars rättigheter utsatts för intrång, att fastställa en ersättning i form av ett belopp som motsvarar två eller tre gånger den skäliga ersättningen. Denna bestämmelse utgör således ett slags sanktion.

16 Den hänskjutande domstolen vill även få klarhet i om det skadestånd som föreskrivs i direktiv 2004/48 till förmån för innehavaren av en ekonomisk upphovsrätt kräver att innehavaren kan styrka den omständighet som har gett upphov till skadan, den skada som förorsakats och hur allvarlig denna är, orsakssambandet mellan den omständighet som har gett upphov till skadan och själva skadan, samt i vilken mån intrångsgöraren har handlat med uppsåt.

17 Det var mot denna bakgrund som Sąd Najwyższy (Högsta domstolen) beslutade att vilandeförklara målet och ställa följande tolkningsfråga till EU-domstolen:

”Ska artikel 13 i direktiv 2004/48/EG tolkas så, att en rättighetshavare, vars ekonomiska upphovsrätt har utsatts för intrång, kan begära ersättning för den skada som lidits i form av ett allmänt skadestånd eller – utan att det är nödvändigt att bevisa vare sig en skada eller ett orsakssamband mellan den omständighet som ligger till grund för intrånget och den skada som lidits – begära betalning av ett belopp motsvarande två eller – vid uppsåtligt intrång – tre gånger det skäliga vederlaget, trots att det i artikel 13 i direktiv 2004/48 anges att de rättsliga myndigheterna ska fastställa skadeståndet med beaktande av de aspekter som nämns i artikel 13.1 a och att de endast, som ett alternativ och där så är lämpligt, kan besluta att fastställa skadeståndet till ett engångsbelopp på grundval av de faktorer som nämns i artikel 13.1 b? Är det med hänsyn till artikel 13 i direktivet möjligt att, på begäran av berörd part, bevilja ett skadestånd till ett på förhand angivet engångsbelopp motsvarande två eller tre gånger det skäliga vederlaget, trots att det i skäl 26 i direktivet anges att syftet med direktivet inte är att införa ett straffliknande skadestånd?”

Tolkningsfrågan

18 Den hänskjutande domstolen har ställt tolkningsfrågan för att få klarhet i huruvida artikel 13 i direktiv 2004/48 ska tolkas så, att den utgör hinder för en nationell lagstiftning, såsom den aktuella lagstiftningen, enligt vilken en rättighetshavare, vars upphovsrätt har utsatts för intrång, kan välja att begära att intrångsgöraren antingen ska betala ersättning för den skada som lidits med beaktande av alla relevanta omständigheter i det aktuella fallet, eller, utan att det är nödvändigt att styrka den faktiska skadan och orsakssambandet mellan den omständighet som ligger till grund för intrånget och den skada som lidits, betalning av ett belopp motsvarande två eller – vid uppsåtligt intrång – tre gånger det skäliga vederlaget som hade utgått vid ett tillstånd att använda de berörda verken.

19 EU-domstolen framhåller inledningsvis att efter antagandet av beslutet att begära förhandsavgörande i det aktuella målet förklarade Trybunał Konstytucyjny (Författningsdomstolen, Polen) i dom av den 23 juni 2015 att den aktuella nationella bestämmelsen, det vill säga artikel 79.1.3 b UPAPP, delvis stred mot författningen på grund av att denna bestämmelse gjorde det möjligt för en rättighetshavare, vars ekonomiska upphovsrätt utsatts för intrång, att vid uppsåtligt intrång kräva betalning av ett belopp motsvarande tre gånger den skäliga ersättningen. Eftersom Trybunał Konstytucyjnys (Författningsdomstolen) beslut har retroaktiv verkan, innebär det att tolkningsfrågan, i den mån den rör en lagstiftning som förklarats ogiltig, har blivit hypotetisk och därmed inte kan upptas till prövning.

20 Med hänsyn till att den hänskjutande domstolen har vidhållit sin tolkningsfråga, ska denna således förstås så, att den avser att få fastställt huruvida artikel 13 i direktiv 2004/48 ska tolkas så, att den utgör hinder för en nationell lagstiftning som innebär en möjlighet att begära betalning av ett belopp motsvarande två gånger den skäliga ersättning som skulle utgått vid ett tillstånd att använda det berörda verket (nedan kallad den hypotetiska ersättningen).

21 EU-domstolen framhåller att direktiv 2004/48, såsom framgår av skäl 3 i direktivet, syftar till en effektiv tillämpning av den materiella immaterialrätten i Europeiska unionen. Enligt artikel 3.2 i detta direktiv ska medlemsstaternas åtgärder, förfaranden och sanktioner vara ”effektiva, proportionella och avskräckande”.

22 Även om det följer av skäl 10 i direktiv 2004/48 att syftet i detta sammanhang består i att uppnå en hög, ”likvärdig” och enhetlig skyddsnivå för immateriella rättigheter på den inre marknaden, är detta direktiv emellertid tillämpligt – vilket framgår av direktivets artikel 2.1 – utan att det påverkar de

medel som föreskrivs eller kan komma att föreskrivas i bland annat nationell lagstiftning, förutsatt att dessa medel är gynnsammare för rättighetshavaren. Det framgår tydligt av skäl 7 i detta direktiv att det använda begreppet ”medel” har en allmän betydelse som innefattar beräkningen av skadestånd.

23 Såsom domstolen redan har slagit fast, innebär direktiv 2004/48 således en minimistandard när det gäller iakttagandet av immateriella rättigheter och hindrar inte medlemsstaterna från att vidta strängare skyddsåtgärder (se dom av den 9 juni 2016, Hansson, C-481/14, EU:C:2016:419, punkterna 36 och 40).

24 Enligt skälen 5 och 6 samt artikel 2.3 b i direktiv 2004/48 ska medlemsstaternas skyldigheter enligt internationella konventioner, såsom TRIPS-avtalet, Bernkonventionen och Romkonventionen – som skulle kunna vara tillämpliga i det nationella målet – beaktas vid tolkningen av direktivets bestämmelser. Enligt såväl artikel 1 i TRIPS-avtalet som artikel 19 i Bernkonventionen och artikel 2 i Romkonventionen får konventionsstaterna bevilja de berörda rättighetshavarna ett mer vidsträckt skydd än det som följer av respektive konvention.

25 Artikel 13.1 andra stycket b i direktiv 2004/48 ska följaktligen tolkas så, att den inte utgör hinder för en nationell lagstiftning, såsom den aktuella lagstiftningen, enligt vilken en rättighetshavare, vars upphovsrätt har utsatts för intrång, kan kräva att intrångsgöraren ska betala ersättning för den skada som orsakats genom betalning av ett belopp motsvarande två gånger en hypotetisk ersättning.

26 Denna tolkning påverkas inte av det förhållandet att en ersättning som beräknas på grundval av ett belopp motsvarande två gånger den hypotetiska ersättningen inte är exakt proportionell i förhållande till den skada som rättighetshavaren faktiskt lidit. Detta förhållande utgör nämligen den naturliga karaktären på alla schablonersättningar, i likhet med den som uttryckligen föreskrivs i artikel 13.1 andra stycket b i direktiv 2004/48.

27 Denna tolkning påverkas inte heller av det förhållandet att direktiv 2004/48, såsom framgår av skäl 26, inte har till syfte att införa en skyldighet i form av ett straffliknande skadestånd.

28 Tvärtemot vad den hänskjutande domstolen tycks anse, kan det förhållandet att direktiv 2004/48 inte innehåller någon skyldighet för medlemsstaterna att införa ett så kallat ”straffliknande” skadestånd, inte tolkas som ett förbud mot att anta en sådan åtgärd.

29 Utan att det är nödvändigt att pröva huruvida införandet av så kallat straffliknande skadestånd strider mot artikel 13 i direktiv 2004/48, framgår det inte att den aktuella nationella bestämmelsen innebär en skyldighet att betala sådant skadestånd.

30 Domstolen påpekar att för det fall det skett ett intrång i en upphovsrätt, kan enbart betalningen av den hypotetiska ersättningen inte garantera att hela den skada som faktiskt lidits kompenseras, med hänsyn till att betalningen av denna ersättning som sådan inte säkerställer kompensation för eventuella utgifter i samband med utredningen och identifieringen av eventuella intrång, såsom nämns i skäl 26 i direktiv 2004/48, och inte heller kompensation för eventuell ideell skada (se, i sistnämnda hänseende, dom av den 17 mars 2016, Liffers, C-99/15, EU:C:2016:173, punkt 26), eller ränta på förfallna belopp. OTK har vid förhandlingen bekräftat att betalningen av ett belopp motsvarande två gånger den hypotetiska ersättningen i praktiken kan likställas med ett skadestånd som är lägre än det som rättighetshavaren skulle kunna kräva på grundval av ”allmänna skadeståndsrättsliga principer” i den mening som avses i artikel 79.1.3 a UPAPP.

31 Det kan visserligen inte uteslutas att ersättningen för en skada som beräknas på grundval av ett belopp motsvarande två gånger den hypotetiska ersättningen i vissa särskilda fall på ett så tydligt och betydande sätt överstiger den skada som faktiskt lidits, så att ett sådant krav skulle kunna utgöra rättsmissbruk, vilket är förbjudet enligt artikel 3.2 i direktiv 2004/48. Det framgår emellertid av de

yttranden som framförts av den polska regeringen vid förhandlingen att den polska domstolen enligt lagstiftningen i det nationella målet i ett sådant fall inte skulle vara bunden av den skadelidande rättighetshavarens yrkande.

32 När det slutligen gäller argumentet att den skadelidande parten, för det fall den skulle kunna beräkna skadeståndet på grundval av ett belopp motsvarande två gånger den hypotetiska ersättningen, inte längre behöver styrka ett orsakssamband mellan den omständighet som ligger till grund för upphovsrättsintrånget och den skada som lidits, konstaterar domstolen att detta argument grundar sig på en alltför strikt tolkning av begreppet ”orsak”, enligt vilket den skadelidande rättighetshavaren ska styrka ett orsakssamband mellan denna omständighet och inte endast den skada som lidits utan även det exakta belopp som skadan uppgår till. En sådan tolkning är emellertid inte förenlig med idén om fastställandet av ett schablonmässigt skadestånd och således inte heller med artikel 13.1 andra stycket b i direktiv 2004/48 som medger denna typ av ersättning.

33 Av det ovanstående följer att tolkningsfrågan ska besvaras på följande sätt. Artikel 13 i direktiv 2004/48 ska tolkas så, att den inte utgör hinder för en nationell lagstiftning, såsom den aktuella lagstiftningen, enligt vilken en rättighetshavare, vars upphovsrätt har utsatts för intrång, kan begära att intrångsgöraren antingen ska betala ersättning för den skada som lidits med beaktande av alla relevanta omständigheter i det aktuella fallet, eller, utan att rättighetshavaren behöver styrka den faktiska skadan, betalning av ett belopp motsvarande två gånger det skäliga vederlaget som hade utgått vid tillstånd att använda det berörda verket.

Rättegångskostnader

34 Eftersom förfarandet i förhållande till parterna i det nationella målet utgör ett led i beredningen av samma mål, ankommer det på den hänskjutande domstolen att besluta om rättegångskostnaderna. De kostnader för att avge yttrande till domstolen som andra än nämnda parter har haft är inte ersättningsgilla.

Mot denna bakgrund beslutar domstolen (femte avdelningen) följande:

Artikel 13 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2004/48/EG av den 29 april 2004 om säkerställande av skyddet för immateriella rättigheter ska tolkas så, att den inte utgör hinder för en nationell lagstiftning, såsom den aktuella lagstiftningen, enligt vilken en rättighetshavare, vars upphovsrätt har utsatts för intrång, kan begära att intrångsgöraren antingen ska betala ersättning för den skada som lidits med beaktande av alla relevanta omständigheter i det aktuella fallet, eller, utan att rättighetshavaren behöver styrka den faktiska skadan, betalning av ett belopp motsvarande två gånger det skäliga vederlaget som hade utgått vid tillstånd att använda det berörda verket.

Underskrifter